

Kivonat
a Bocskaikert Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
2012. május 14-én megtartott ülésének jegyzőkönyvéből

Bocskaikert Község Önkormányzat Képviselő-testület ének
43/2012. (V. 14.) KT. sz. határozata

A Képviselő-testület

a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló módosított 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése alapján megtárgyalta és elfogadásra javasolja a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2011. évi átfogó értékelését.

Az átfogó értékelést a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala részére meg kell küldeni.

Határidő: 2012. május 31.

Felelős: Szaniszló Tamás jegyző

Bocskaikert, 2012. április 27.

A kivonat hitelül:

Gonda Lajosné
jegyzőkönyvvezető

Bocskai kert Község Önkormányzatának átfogó értékelése a településen 2011. évben végzett gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Bocskai kert Község demográfiai mutatói (0-18 éves korosztály)

<u>Korcsoport</u>	<u>2004.</u>	<u>2005.</u>	<u>2006.</u>	<u>2007.</u>	<u>2008.</u>	<u>2009.</u>	<u>2010.</u>	<u>2011.</u>
<u>0-6 évesek</u>	<u>267</u>	<u>258</u>	<u>271</u>	<u>280</u>	<u>265</u>	<u>239</u>	<u>244</u>	<u>237</u>
<u>7-14</u>	<u>318</u>	<u>314</u>	<u>316</u>	<u>321</u>	<u>346</u>	<u>344</u>	<u>342</u>	<u>327</u>
<u>15-18</u>	<u>130</u>	<u>142</u>	<u>154</u>	<u>158</u>	<u>154</u>	<u>159</u>	<u>180</u>	<u>181</u>
<u>Össz.</u>	<u>715</u>	<u>714</u>	<u>741</u>	<u>759</u>	<u>765</u>	<u>742</u>	<u>766</u>	<u>745</u>
<u>Össz.lakos</u>	<u>2713</u>	<u>2766</u>	<u>2847</u>	<u>2915</u>	<u>3049</u>	<u>3048</u>	<u>3129</u>	<u>3135</u>

Amint az a táblázatból is megállapítható, településünkön – a 2009-es évet nem számítva – a lakosságszám növekedése a jellemző, esetenként nagyobb mértékű (2005-ben és 2010-ben). Igaz, hogy sokan elköltöznek, de településünk továbbra is vonzó a családok számára. Bocskai kert két külterületi településrészén az olcsóbb telkek és házak miatt főleg hátrányos helyzetű, veszélyeztetett, többgyermekes, kevés jövedelmű vagy jövedelem nélküli, egészségileg is problémás, a nagyvárosban egzisztenciáját veszített, szociálisan nehéz helyzetbe került családok költöznek ki a könnyebb megélhetés reményében.

A) Településünkön jelentős a szociálisan hátrányos helyzetben élő családok száma, akik az önkormányzattól várnak segítséget.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló többször módosított 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Sztv.) valamint a szintén többször módosított Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) szellemében, a felelősséget átérezve végzi önkormányzatunk a szociálpolitikai és gyámügyi munkát.

Országunkban számottevően emelkedik a veszélyeztetett gyermekek száma. A Gyvt. alap gondolata értelmében minden szükséges állami, önkormányzati segítséget meg kell adni, hogy a gyermekek nevelkedése családi környezetben történjen.

A gyermekvédelemben is a megelőzés biztosítása a humánusabb, a hatékonyabb és nagyrészt gazdaságosabb megoldás.

E törvény és önkormányzatunk által többször módosított 10/2006.(VII.01.) KT. számú rendelete lehetőséget ad a veszélyeztetettség megelőzésére, megszüntetésére, a gyermekekről való gondoskodás anyagi forrásainak pótlására a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás folyósításával.

Szintén a Gyvt. szabályozza a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának feltételeit. A kedvezmény célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a normatív étkezési térítési díjkedvezmény, az egyszeri támogatás, valamint normatív alapon az ingyenes tankönyv igénybe vételére.

Annak a gyermeknek, illetve fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága 2011. augusztus 1-jén valamint november 1-jén fennállt, az önkormányzat jegyzője még abban a hónapban, tehát augusztusban és novemberben egyszeri támogatást folyósít. A támogatás összege 2011-ben 5.800,- Ft/fő volt alkalmanként, augusztus hónapban 282, november hónapban 277 gyermek részesült e támogatásban.

Településünkön 2011-ben 286 gyermek, köztük 25 fiatal felnőtt volt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak létszáma némileg meghaladja az elmúlt évi létszámot. A kedvezményezettek köre szinte változatlan.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra egy család volt jogosult az elmúlt év során, ahol családba fogadott gyermek nevelkedik.

Óvodáztatási támogatásban 1 család 1 óvodás korú gyermeke részesült, összesen 10e Ft. összegben.

A 2011. évben rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra mindösszesen 297 eFt-ot fordítottunk.

A beadott kérelmek indokai:

- Étkezési térítési díj fizetéséhez való hozzájárulásban 2 család - 2 gyermek,
- Eseti pénzbeli támogatásban (szemüvegkészítés, betegség, gyermektábor) 13 család – 18 gyermek,
- Buszbérlet támogatásban 2 család – 2 gyermek részesült (Monostordülőben élő családok).

II. B) Az iskolás és óvodás gyermekek étkezési kedvezménye a következőképpen alakult az elmúlt évben: 100 %-os kedvezményben 174 gyermek, 50 %-os kedvezményben 56 gyermek részesült. Nem részesült kedvezményben 99 gyermek.

Önkormányzatunk az 11/2009.(IV.22.) SzMM. rendelet értelmében szociális nyári gyermekétkeztetés céljára a központi költségvetéstől kapott 416.250,- Ft támogatást, melyet 416.294,- Ft-al egészítettünk ki.

További kedvezmény még a törvényi feltételeknek megfelelő gyermekek részére az ingyenes tankönyvsomag biztosítása, melyre 2011. évben 2.820 e Ft-ot fordítottunk.

II.C) A Rendőrkapitányság adatai alapján Bocskai kert a Kapitányság illetékességi területén lévő települések közül az egyik legjobb helyzetű település, ahol a legkevesebb kiskorúak veszélyeztetettsége és családon belüli erőszak vált ismertté a hatóság előtt. Bizonyára előfordulnak ilyen esetek, azonban sajnos az érintettek nem kérnek segítséget az illetékes szervektől, félve a további következményektől. A Kapitányság kiemelten kezelte az elmúlt évben is a kiskorúak védelmét.

A gyermekkorúak és fiatalok körében történt bűnelkövetések száma:

Szabálysértés: a rendőrség hatáskörébe tartozó nem történt.

Vétség: 5

Büntett: 1

A családon belül bekövetkezett bűncselekmények száma:

Magánlaksértés: 1

Garázdaság: 2

Rongálás: 1

Testi sértés: 4

Zaklatás: 2

Tartás elmulasztása: 2

Kiskorú veszélyeztetése: 1

Gyermekkorúak sérelmére elkövetett:

Szabálysértés: -

Vétség: 3

Büntett: 1

2011-ben Bocskai kert vonatkozásában kábítószer fogyasztással, terjesztéssel összefüggő büntetőeljárást a rendőrség nem kezdeményezett.

Jelzés a gyermekjóléti szolgálat felé 2 alkalommal történt.

A kapitányságon a bűnmegelőzési munkára nincs külön előadó, vagy erre a területre szakosított munkatárs. A vizsgálati, nyomozati munka mellett és alatt próbálják a bűnmegelőzési tevékenységet végrehajtani. Az elmúlt év során sajnos a személyzeti helyzet következtében a helyi körzeti megbízottat is be kellett vezényelni a

Rendőrkapitányság Ügyeletére, így ezen a szolgálati forma sem működik a településen.

Intézmények gyermekvédelmi munkája

A **közoktatási intézmények** a problémamegelőző gyermekvédelem egyik első, legfontosabb „jelző intézményei”, ahol a gyermekek a nap jelentős részét töltik.

A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermekek könnyen „kiszűrhetők”, hiszen a gyermekkel az óvodapedagógus közvetlen kapcsolatban van.

A családok számára a korábban kialakított megfelelő kapcsolat révén, krízis esetén történő együttműködés, segítség könnyebben biztosítható.

A gyermekvédelmi felelős felderíti a gyermekek fejlődését veszélyeztető okokat. Alapfeltétel, hogy ismerje a gyermek személyiségét, családi hátterét, környezetét, baráti és kortársi kapcsolatait.

Pedagógiai eszközökkel törekszik a káros hatások megelőzésére, illetve ellensúlyozására.

A település közoktatási intézményeiben a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősi munkakört nagyon alacsony óraszámban (iskola: havi 4 óra) látja el egy-egy pedagógus. a tanév elejétől az iskolában pozitív irányú változás történt, hiszen heti 2 órában látja el feladatait a feladatot betöltő pedagógus.

Néhány számszerű adat:

	Gyermekek létszáma			Hátrányos helyzetűek			Veszélyeztetettek		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
óvoda	112	108	100	43 9 hhh	44 11 hhh	48 13 hhh	8	3	10
iskola	291	302	302	122 19 hhh	163 26 hhh	144 25 hhh	12	5	9
összesen	403	410	402	165 28 hhh	207 37 hhh	192 38 hhh	20	8	19

Láthatóan magas az intézmény tanulói közül a hátrányos helyzetű száma (közel 50 %), a szakemberek felelőssége nagyon nagy.

A szülőket az intézményekben folyó gyermekvédelmi munkáról az év eleji szülői értekezleteken illetve a faliújságokon tájékoztatják, bár általában pont az érintettek azok, akik nem igazán vannak jelen az intézményben. A szülőkkal való kapcsolattartás az óvodában a legszorosabb, hiszen ott még napi kapcsolatban vannak a pedagógusok a szülőkkal, míg az iskolában a szülői érdeklődés általában a gyermek korának előrehaladtával évről-évre csökken - noha szülői értekezlet és fogadóórák vannak - majd talán csak a pályaválasztás idején lesz ismét valamivel intenzívebb.

Családlátogatásra – az elmúlt év során – az **óvodában** négy **alkalommal** került sor. Bántalmazásra, egészségügyi veszélyeztetettségre utaló problémát nem tapasztaltak, rendkívüli intézkedés nem történt. 10 esetben anyagi – és 3 esetben párkapcsolati problémát tapasztaltak az óvodapedagógusok.

Az iskolában a családlátogatási alkalmak száma **9** volt.

A jellemző okok: igazolatlan hiányzások, tanulók lakókörülményeinek felmérése, tanulmányi munka gyengesége, felszerelések, házi feladatok hiányossága illetve gyámság kérdése.

Prevenációs jellegű előadást az osztályfőnökök tartanak osztályfőnöki órák (szexuális felvilágosítás, alkohol, drog, agresszív viselkedés) keretében.

Differenciált képesség-kibontakoztatásban részesülő gyermeke száma 25 fő, ezeket a gyermekeket Integrált Pedagógiai Rendszerben fejlesztik a pedagógusok.

A 24/2011. NEFMI rendelet szerint: „A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTM) gyermekek, tanulók nevelésével, illetve iskolai nevelésével és oktatásával kapcsolatos feladatok ellátásának támogatása keretén belül 11 gyerek vett részt fejlesztő foglalkozásokon heti 1 órában 3 hónapon keresztül.

Fejlesztőpedagógiai ellátásban 9 gyermek részesül, heti 7 órában.

Az óvodában az iskolaérettségi vizsgálatokon segítséget nyújtanak a Nevelési Tanácsadó szakemberei, illetve amennyiben szükséges, akkor a Szakértői Bizottság is. Nevelési Tanácsadóba küldött gyermeke száma: 11 fő.

Az iskola és óvoda rendkívül széles palettáját nyújtja a tanulók, ill. óvodások számára a szabadidős, és kulturális programoknak.

Mikrotérségi Bölcsőde 2008. március 1. óta, mint Hajdúhadházi Székhelyű Mikrotérségi Intézményfenntartó Társulás keretein belül működik. Három település 0-3 éves korú kisgyermekének gondozását látja el, mint gyermekjóléti alapellátás.

A Mikrotérségi Bölcsődében a megengedett maximális létszám 24 fő (Hajdúhadház) 48 fő (Téglás). A Hajdúhadházi Intézményben a 24 férőhelyen 32 gyermeket gondoznak, melyből bocskaikerti lakos 2 gyermek, a Téglási Intézményben a 48 férőhelyen 51 gyermeket gondoznak, melyből 2 fő bocskaikerti lakos.

A 2011. év során hátrányos helyzetű gyermek kevés számban fordult elő, ők főleg egyedülálló szülők gyermekei (Hadházi bölcsőde: 2 fő, ebből, Téglási bölcsőde 9 fő), illetve rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő szülők gyermekei (Hadházi bölcsőde: 10 fő, Téglási bölcsőde 18 fő).

Az elmúlt egy évben anyagi, jogi, párkapcsolati, bántalmazásra utaló jeleket, egészségügyi veszélyeztetettséget nem tapasztaltak. Védelembe vett gyermek nincs a bölcsődében, a gyermekjóléti szolgálat felé jelzéssel nem éltek.

A bölcsődei gyereklétszám folyamatos emelkedése újabb bölcsődei férőhelyek kialakítását igényli. Hajdúhadházon az Észak – alföldi Operatív Program által kiírt pályázattal új bölcsőde létrehozásához nyert el az intézmény 149.528.156,- Ft-ot, az új intézmény átadásának időpontja: 2012.02.17.

Közművelődés, az ifjúsággal való foglalkozás

Településünkön a művelődési, kulturális és sport feladatokat, rendezvények szervezését és lebonyolítását a Képviselő-testület Művelődési, Ifjúsági és Sportbizottsága végzi.

Továbbra is fontos az önkormányzati fenntartású intézményekkel, a helyi civil szervezetekkel, a lakossággal való szoros együttműködés, a közös tervezés, az ötletek közös megvalósítása a közművelődési, kulturális és sport feladatok minél hatékonyabb ellátása érdekében.

A feladatok ellátásában – az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően – részt vettek az önkormányzat intézményei és a településen működő civil szervezetek is:

- Németh László Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
- Napsugár Óvoda
- Bocskaikerti Humán Szolgáltató Központ
- Bocskaikert Jövőjéért és Felemelkedéséért Alapítvány és a Teleház
- Activus Egyesület
- Bocskaikertért Közhasznú Egyesület
- Egyházak Vértanúi Alapítvány

Bocskaikertben a közművelődési feladatok megvalósítására – legyen szó nagyrendezvényről, kiállításról, előadásról vagy sporttevékenységről – jelenleg is

legalkalmasabb helyszín az iskola épülete, díszudvara és udvara, valamint sportpályája.

2010-ben létrejött beruházás eredményeképpen jól felszerelt közösségi teremmel is bővült az általános iskola épülete, ahol rendezvények, ünnepségek, valamint esküvők lebonyolítása is megvalósítható kulturált körülmények között.

Különböző programok lebonyolítására alkalmas még az ökumenikus templom (komolyzenei koncertek), az óvoda (pl. játszóházak), a Vincellér utcai épület (időseknek szóló programok) és a Teleház.

2011-ben a Művelődési-, Ifjúsági és Sportbizottság olyan közművelődési koncepció kidolgozását és megvalósulását támogatta, mely a lakosság minél szélesebb rétegei számára kínál kellemes, hasznos és egyben színvonalas időtöltést az egyre szűkülő anyagi lehetőségek keretein belül.

Az elmúlt évekhez hasonlóan voltak olyan nagyrendezvények, melyek minden generáció számára egyszerre nyújtottak szórakozási, kikapcsolódási lehetőséget, ahol a család minden tagja - gyerekek, szülők, nagyszülők egyaránt - találtak kedvükre való programokat. Ilyen rendezvény volt a majális, a Szent Iván éji rendezvény, Kisasszonyok havának rendezvénye, a településünk önállóvá válásához kapcsolódó Falunap. Emellett ünnepekhez kapcsolódóan az intézmények, a Teleház az önkormányzattal közösen szerveznek programokat, megemlékezéseket.

Községünkben aktívan működik a Kertbarátkör, melynek tagjai számos szakmai napot, programot szerveznek tagjai és az érdeklődő lakosság számára.

Egyéb közösségek: Református Kórus, Vadvirág Népdalkör, Bocskai Dance Band, Bocskaikertért Közhasznú Egyesület, Activus Egyesület, Napsugár Alapítvány.

Ahhoz, hogy településünkön valóban pezsgő, kisközösségekre is épülő kulturális élet alakuljon ki, mindenképpen önálló, művelődési célú épületre lenne szükség, amelyben felnőtt-ifjúsági-, ill. gyermekközösségek otthonra találnak, az általuk használt helyiségeket saját igényeik szerint rendezhetik be, sajátjuknak tekinthetik.

Gyámhatósági munka

Az elmúlt évben egy ideiglenes hatályú elhelyezés nem történt.

Védelembe vételi tárgyalásra öt család esetében volt szükség, az öt családban tizenhárom kiskorú gyermek lett védelembe véve. Tíz gyermek esetében a szülők helytelen életvitele, a szülők közötti konfliktus veszélyeztette a gyermekek egészséges

értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését. Három gyermek esetében az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével egyidejűleg a gyermekek védelembe vételére is sor került.

A gyámhatóság elvégezte az éves felülvizsgálatokat a védelembe vett kiskorúak esetében, az új jogi szabályozásnak megfelelően a két éven túl védelembe vett kiskorúak esetében a gyámhatóság eljárása lefolytatásáról értesítette a gyámhivatalt, aki megvizsgálja az eljárást, a döntés helytállóságát.

Négy család esetében a felülvizsgálati során kiderült, hogy a védelembe vétel fenntartása továbbra is indokolt, ebből két család esetében a védelembe vétel már két éve fennállt és a gyermekek veszélyeztetettségét a védelembe vétellel megszüntetni nem lehetett, így anyaguk Téglás Város Gyámhivatala felé megküldésre került a szükséges intézkedés megtétele céljából.

A védelembe vétel megszüntetésére öt család esetében került sor, mely tizenkilenc gyermeket érintett. Tizenkét gyermek esetében elköltözés miatt, egy gyermek esetében átmeneti nevelésbe vétele miatt szűnt meg a védelembe vétel.

Eredményes családgondozás után egy család (három gyermeket érintett) esetében a védelembe vétel megszüntetésre került. Három gyermek vált nagykorúvá, így a védelembe vételük megszűnt.

A Bocskaiakerti Humán Szolgáltató Központ Önálló Gyermekjóléti Szolgáltató 2011. évi feladatainak ellátásáról

Az önkormányzat kötelező feladatainak sorába tartozik a gyermekvédelem helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése. A gyermekvédelmi rendszer egyik meghatározó eleme a gyermekjóléti alapellátás, mely hatékony működése esetén kiemelten szolgálja a prevenciót, elősegítve ezzel az 1997. évi XXXI. törvény (gyermekvédelmi törvény) alapelveinek és céljainak megvalósulását.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

A gyermekjóléti szolgáltatás illetékességi területe: Bocskaiakert község közigazgatási területe.

A település állandó lakosainak szám: 3135 fő.

0-18 éves korig a gyermekek számának alakulása az elmúlt években a településen:

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
586	635	642	682	715	714	741	759	765	742	766	745

A gyermekek száma évről évre növekvő tendenciát mutat.

2011 – ben a 18 év alatti lakosztály megoszlása:

- 0-3 éves: 131 fő
- 4-6 éves: 106 fő
- 7-14 éves: 327 fő
- 15-18 éves: 181 fő

Személyi feltételek:

A jelenlegi szabályozás szerint a törvényi előírásoknak megfelelően a szolgáltatás biztosítását Önálló Gyermejkölési Szolgáltatató útján biztosítja a fenntartó.

A feladatellátás a **Bocskaierti Humán Szolgáltatató Központ** intézményi keretein belül önálló szakmai egység biztosításával valósul meg.

A családgondozói feladatokat szociálpedagógus végzettségű családgondozó látja el.

Helyben pszichológiai tanácsadást biztosítanak. Jelentősége abban van, hogy a családoknak nem kell beutazniuk a közeli nagyvárosba, helyben elérhető mindenki számára térítésmentesen a szolgáltatás. Az elmúlt év során Nagy Tamás, illetve 2011. novemberétől Ráczné Kárpáti Márta pszichológus szerdánként 16.00-19.00 óra között tartott ingyenes tanácsadást, havi 13 órában.

Az ügyfelek a jelzőrendszeri tagok, valamint a gyermekjóléti szolgálat közvetítése útján jutnak el a szakemberhez, illetve egyre több az önkéntes jelentkező is.

A pszichológust az elmúlt évben leggyakrabban iskolai- és óvodai beilleszkedési nehézséggel, viselkedészavarral keresik fel, de az esetek között előfordul párkapcsolati, gyermeknevelési probléma is.

A Gyermejkölési Szolgáltatónak rendelkezésre állnak azok az eszközök, melyek a probléma feltárásában és a terápia folyamatában segítenek a szakembernek (különböző pszichológia tesztek, Világjáték).

A szakemberek a családgondozóval kb. havonta – kéthavonta személyesen átbeszélik a közös eseteket, így számára is nagy segítséget jelent munkája során.

Tárgyi feltételek:

A Bocskai-kerti Humán Szolgáltató Központ Gyöngyvirág utcai épületében található szolgáltatásai (védőnői szolgálat, családsegítő – és gyermekjóléti szolgálat illetve tanyagondnoki szolgálat) 2011. júniusában új helyre költözött.

A központ a község gyönyörűen felújított és kibővített óvodájának alagsorában kapott helyet, ahol modern, tágas és világos helyiségekben fogadhatják ügyfeleiket.

Az intézményben továbbra is közös iroda szolgálja a családsegítő szolgálat családgondozójának, illetve tanyagondnokok adminisztrációs feladatainak ellátását, de itt már külön helyiség biztosított a kliensekkel való zavartalan, négy szemközt beszélgetésre.

A szabadidős programok (pl. nyári táboroztatás) lebonyolítására a Vincellér u. - i telephelyet illetve az óvoda udvarát veszik igénybe.

A szolgálatnál a tárgyi eszközökben változás nem történt, telefon, fax, üzenetrögzítő, számítógép, nyomtató, fénymásológép rendelkezésre áll a munkavégzéshez.

Külön számítógép (internet hozzáférési lehetőséggel) áll rendelkezésre a családsegítő, a gyermekjóléti szolgáltató és a védőnői szolgálat számára.

Főbb szolgáltatások és szakmai tevékenység:

- **Tájékoztatás nyújtása** a gyermeki jogokról, a különböző gyermekvédelmi, nevelési, és egyéb ellátásokról, segítségnyújtás a szükséges **adatok, kérelmek kitöltésében, azok továbbításában** az illetékes szervek felé, a **támogatások célszerű felhasználásában, egyéb hivatalos ügyek intézésében.**
- A gondozott családok ellátásán kívül a szolgálatot felkereső ügyfelek számára segítő beszélgetés, tanácsadás (életvezetési –, nevelési –, pszichológiai problémák esetén) információnyújtás. Szakmai kompetencián túlmutató probléma esetén az ügyfél továbbirányítása a megfelelő intézménybe. 2011 – ben 41 család vette igénybe a tanácsadás keretében történő ellátást.
- Felkérésre környezettanulmány, javaslat készítése a jegyzői gyámhatóság illetve városi gyámhivatal számára.
Az elmúlt év során a jegyzői gyámhatóságtól négy alkalommal érkezett megkeresés, főként a bíróság számára készítendő környezettanulmány elkészítése végett, melyet gyermekelhelyezés – illetve gyermektartásdíj megváltoztatásának ügyében kért a hatóság. A gyámhivatal számára három alkalommal készítettek környezettanulmányt, családbafogadás engedélyezése illetve átmeneti nevelésbe vett gyermek felülvizsgálata ügyében.
- Javaslattétel a gyermek érdekében szükséges hatósági intézkedésekre.

- Rendszeres, személyes és telefonos konzultáció a gyermekvédelmi hatóságokkal, más településen működő gyermekjóléti szolgálatok családgondozóival, lakásotthoni gondozókkal illetve oktatási – nevelési intézmények gyermek- és ifjúságvédelmi felelőseivel, osztályfőnökökkel.
- Átmeneti nevelésbe vett gyermek hazagondozhatósága érdekében a gyermek és különélő szülője közötti kapcsolattartás motiválása, elősegítése.
- A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek számára nyári tábor szervezése.
- A szakmai problémák megoldásához esetkonferenciákon, szakmaközi megbeszéléseken való részvétel.

Szakmai tevékenységek száma (forgalmi napló adatai):

Információnyújtás	201	Elhelyezési értekezlet	1 gyermek
Tanácsadás	313	Első védelembevételi tárgyaláson való részvétel.	4 család/ 8 gyermek
Segítő beszélgetés	26	Véd.vét.felülvizsg.	4 család/11 gyermek
Hivatalos ügyek intézése	76	Átmeneti nev. fv.	1 család/ 3 gyermek
		Eseti adományozás	18 család
Közvetítés más szolg.	13	Szoc. Válsághelyzetben lévő várandós anya gond.	1
Családlátogatás	344	Esetkonferencia	10
Mindösszesen: 1012			

A szakmai tevékenység dokumentálása, családgondozás tervezése, a szülőkkel és a jelzőrendszer tagjaival történő együttműködésünk, a feladatok és határidők rögzítése a „Gyermekeink védelmében” című egységes adatlap rendszeren történik, mely mellett az egyéni dossziékban **feljegyzés** készül a családgondozás tapasztalatairól.

A napi forgalom nyomon követésére a **forgalmi napló** szolgál.

A jelzőrendszer működése

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermekjóléti szolgálat egyik legfontosabb feladata a preventív gyermekvédelemben az észlelő- és jelzőrendszer kiépítése és működtetése. A szolgálat a gyermek bántalmazásával,

elhanyagolásával vagy egyéb veszélyeztetettségével kapcsolatos információt elsősorban a jelzőrendszer tagjaitól vagy egyéb jelzésből, bejelentésből, illetve hivatalból észleli. A jelzőrendszer tagjaival az együttműködésnek több formája valósul meg, célja a gyermekek veszélyeztetettségének feltárása, időben történő észlelése, így a probléma hatékony kezelése.

A gyermekjóléti szolgálat kiépítette és működteti a településen az észlelő- és jelzőrendszert. A jelzőrendszer tagjaival legalább kéthavonta, tervezett módon, előre meghatározott témakörben szakmaközi megbeszélést tartanak.

A nevelési-oktatási intézmények gyermekvédelmi felelősei ezt a munkakört nagyon kevés óraszámban látják el, bár a 2011/2012-es tanévben az iskolai gyermekvédelmi felelős órakedvezmény heti 1 órától 2 – re emelkedett. Természetesen emellett részt vesznek a szakmaközi megbeszéléseken és az esetenként összehívott esetkonferenciákon, illetve közös családlátogatásokon.

A jelzőrendszer tagjai között már évek óta jól együttműködő, összehangolt, folyamatos munka van. A kapcsolattartás szóban, írásban és személyes találkozások, közös családlátogatások alkalmával is megvalósul.

A jelzőrendszeri tagok közül a Védőnői Szolgálattal, valamint a Családsegítő Szolgálattal van napi kapcsolattartás, mely a szolgáltatások egy helyen történő elhelyezéséből is fakad. Gyakran tesznek közös családlátogatásokat is.

Településünkön 2011. augusztusától bővült a gyermekjóléti alapellátást végző intézmények köre. A Napsugár óvodához integráltan megnyitotta kapuit a **Mazsola és Csillagvirág családi napközi**, ahol 14 kisgyermek napközbeni ellátását biztosítják a szakképzett gondozók.

A gyermekjóléti szolgálathoz érkezett jelzésekről

2011-ben az előző évhez képest 36 % - kal nőtt a jelzések száma. Összesen 88 jelzés érkezett, melyből 68 írásban, 20 pedig szóban.

A jelzések 72 % -a **(64 jelzés) közoktatási intézményektől** származik, melyből 22 érkezett a helyi óvodától, 20 általános iskolából és 24 pedig középfokú oktatási intézményből. A jelzések nagy része igazolatlan mulasztásokról érkezik, és csak elvétve van köztük olyan, mely a gyermekek oktatási – nevelési intézményekben tanúsított magatartásbeli problémájával, beilleszkedési nehézségével kapcsolatos.

2 jelzés érkezett a rendőrségtől, mindkét esetben felnőttek elleni családon belüli erőszakról szólt a jelzés.

4 magánszemélytől, 1 más település gyermekjóléti szolgáltatójától, illetve 17 alkalommal értesített a jegyzői gyámhatóság illetve a városi gyámhivatal.

Az iskolai igazolatlan hiányzásokról évről évre egyre több jelzés érkezik.

A kiskamaszok sajnos igen nehezen motiválhatóak az iskolába járásra, kortárs csoportokhoz csapódnak, sok esetben már eleve magatartási –és beilleszkedési zavarokkal küzdenek.

A családok támogatásáról szóló törvény megváltoztatásával, az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével próbál az állam hatást gyakorolni mind a szülőkre, mind a gyermekekre, azonban ennek gyakorlati tapasztalatai még nem igazán érezhetőek.

2011 – ben 5 gyermek esetében került sor eseti gondnok kirendelésére a gyermek után járó iskoláztatási támogatás (illetve egy óvodás korú gyermek esetében a családi pótlék) természetben történő nyújtása végett. Az eseti gondnok minden esetben a családsegítő szolgálat családgondozója volt.

A gyermekjóléti szolgáltatás igénybe vehető:

- Önként mindazok körében, akik a gyermekjóléti szolgálathoz fordulnak segítségért, annak érdekében, hogy a kialakult probléma, a gyermek veszélyeztetettsége megszűnjön, illetve a jelzőrendszer jelzéseit követően a gyermekjóléti szolgálat kezdeményezi a kapcsolatfelvételt, a segítségnyújtást, melyet a család elvállal.
- Hatóság által kötelezett formában, védelembe vétel keretein belül, amennyiben a család a felajánlott segítséget nem fogadja el, illetve az alapellátás keretein belül végzett családgondozás nem vezetett eredményre, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható.
- A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást biztosít a szülőknek, a gyermeknevelési körülmények megteremtéséhez, javításához, a szülő és gyermeke közti kapcsolat helyreállításához.

A gyermekjóléti szolgálat 2011 – ben újként kezelt eseteinek száma a kapcsolatfelvétel módja szerint:

Önkéntes	0
Szülővel közösen	3
Gyermekjóléti szolgálat által kezdeményezett	2
Jelzőrendszer által kezdeményezett	7
A gyámhatóság által kezdeményezett	1
<i>Összesen</i>	<i>13</i>

Gondozási feladat a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében

A gyermekjóléti szolgálat által gondozott gyermekek száma:

	2011
Alapellátásban történő gondozás:	29 gyermek, 19 család
Védelembe vétel alatt állt	30 gyermek, 10 család
Szakellátásban lévő gyermekek száma	9 gyermek 4 család
Ideiglenes hatályú elhelyezés	-
Családba fogadás	1 gyermek, 1 család
Utógondozás	-
Alapellátásból családok átmeneti otthonába került	1 gyermek, 1 család
Összesen:	69 gyermek, 33 család

Felmerülő problémák

A gyermekjóléti szolgálat gondozási eseteiben hátrányos és veszélyeztetett gyermekekkel találkozunk. A gyermekek veszélyeztetettségének okai egyrészt a **családok anyagi helyzetére**, lakhatási problémákra vezethetők vissza. Sokan küzdenek anyagi problémákkal, melyhez gyakran **életviteli probléma** is társul. Komoly anyagi problémák miatt 14 gyermek, életviteli probléma miatt 9 gyermek volt érintett az elmúlt évben

Nagyon sok családban alakul ki **családi-kapcsolati konfliktus**, veszekedés, amelyeknek folyamatos szemtanúi illetve résztvevői a családban élő gyermekek. Ilyenkor elsősorban a szülők között folynak viták, de gyakran a gyermekek válnak másodlagos áldozatokká. A családi viszályoknak gyakran kiváltó oka az alkoholos befolyásoltság, melynek gyakori következménye az agresszív viselkedés. A gyermekbántalmazás minden formája károsan befolyásolja az egészséges személyiségfejlődést. Vannak olyan szülők, akik olyan súlyos formában bántalmazzák gyerekeiket, hogy életre szóló nyomot hagynak a lelkükben. A szülők **alkoholproblémái**: 5 gyermeket, a családtagok közötti veszekedés 12 gyermeket érintett

Évről évre visszatérő gondot okoz a tankötelezettség elmulasztása. A családgondozás hatására némi javulás mutatkozik az iskolába járási morál területén, de még mindig előfordulnak olyan tanulók, akik kötelezettségeiket időnként megszegik.

Egyre inkább jelen vannak a deviáns viselkedésű gyermekek, melynek hátterében gyakran a szülők elhanyagoló nevelése, agresszivitása, italozó életmódja áll. Különösen nagy a probléma ezeknél a gyerekeknél, mert a szülők sem következetesek, elvtelenül védik gyermekeiket, így a probléma kezelése komoly akadályokba ütközik. További problémát jelent, a szülők életvezetési problémái, a gyermekekkel való kevés törődés és a helytelen nevelési attitűdök, kapcsolattartási problémák.

A 2011. év során elhanyagolásra utaló jeleket 22 (fizikai: 5; lelki: 17) esetben, fizikai bántalmazásra utalót 3 esetben tapasztaltunk.

Szabálysértés és bűncselekmény elkövetése

A Gyermekjóléti Szolgálat egy esetben szerzett hivatalosan tudomást szabálysértés elkövetéséről, melyet egy fiataalkorú követett el. Az eljárást csendháborítás miatt indították a fiatal ellen. A családdal a kapcsolatot felvette a családgondozó, s az eset feltárása után kiderült, hogy nem igényel gondozást.

Az év során **megszűnt alapellátásban** gondozott gyermekek száma: 22 fő/ 9 család

Ennek okai: 2 gyermek/ 2 család esetében nem volt indokolt az alapellátás keretében történő gondozás, a veszélyeztető tényezők elhárultak; 12 gyermek/4 család esetében az alapellátás keretein belüli gondozás nem vezetett eredményre, így védelembé vétel elrendelése történt. 2 család elköltözött településünkről, így 7 gyermek esetében területi illetékesség hiánya miatt szűnt meg a gondozás, 1 gyermek pedig nagykorúvá vált.

Védelembé vétel megszűnésének eseteinek száma: 19 gyermek (5 család)

Megszűnések okai:

Két család esetében (12 gyermek) területi illetékesség változás, 3 gyermek esetében pedig nagykorúvá válás következtében.

Egy gyermek átmeneti nevelésbe vételére került sor, míg egy család esetében (melyben 3 gyermek nevelkedik) eredményes családgondozásnak köszönhetően a védelembé vétel megszűnt.

Tizenhárom kiskorú gyermeket vett az év során védelembé a helyi jegyzői gyámhatóság, mely 5 családot érintett.

Védelembé vételi felülvizsgálati tárgyaláson 4 alkalommal vettem részt, mely összesen 11 gyermeket érintett, három esetben a védelembé vétel fenntartásával (8 kiskorú), míg egy esetben a védelembé vétel megszüntetésével zárult.

Ideiglenes hatályú elhelyezésre és utógondozásban nem részesült gyermek.

Egy **családbafogadásban** nevelkedő gyermek esetében történt felülvizsgálat, mely során a családbafogadást fenntartotta a gyámhivatal. Ez a gyermek alapellátás keretein belül van gondozva. Településünkön 2011 – ben egy új családbafogadás történt, az anyai nagyszülő lett a gyermek gyámja, de esetükben a családgondozás nem indokolt.

Egy kiskorú gyermek került **átmeneti nevelésbe**, őt lakásotthonban helyezte el a gyámhivatal. Az átmenti nevelésbe vétel a szülő kezdeményezésére indult, de a gyermekjóléti szolgálat is ezt támogatta, mivel a serdülőkorú fiú veszélyeztetett volt jelenlegi környezetében, szülei nem voltak képesek megtartani azokat a fizikai és érzelmi kereteket, mely a gyermek egészséges lelki fejlődéséhez szükségesek, a fiú egyértelműen elindult a kriminalizálódás és antiszociálissá válás irányába.

Egy édesanya választotta, hogy kisgyermekével anyaoththonba költözik, a nyugodt, kiegyensúlyozott élet reményében. A tanyagondnoki szolgálat munkatársa segítséget biztosított számára a költözködésben.

Egy szakellátásban nevelkedő gyermek nagykorúvá vált, de a szülőket továbbra is gondozom, mivel még két kiskorú testvére van nevelőszülőknél.

Átmeneti nevelésben élő gyermekek közül 2 gyermek lakásotthonban, 7 gyermek pedig nevelőszülőnél nevelkedik.

Adományközvetítés

A gazdasági válság hatására a családok nehéz helyzetbe kerültek, és ez a Szolgálathoz fordult családok problémáin is látszik. A meglévő gondozottak mellett az elmúlt év során olyan családok is felkeresték Őket, akiknek korábban nem, vagy csekély mértékben voltak anyagi problémáik. Az ellehetetlenült hitelek miatt napi problémát jelent számukra az alapvető javak megszerzése, ezért élelmiszersegélyért fordultak szolgálatunkhoz.

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet az EU Élelmiszersegély program keretében a tavalyi év során ismét 2 alkalommal (július és október hónapban) 350 csomag (összesen kg.) tartós élelmiszert tartalmazó segélycsomagot jutatott el településünk számára.

A Magyar Vöröskereszt júliusba zöldborsókonzervet adományozott, melyből 291 család részesült.

Az adományok szállításában Bocskai kert Község Önkormányzata nyújtott anyagi és személyi segítséget.

2011-ben is plakátokon és szórólapokon tájékoztatták több alkalommal településünk lakosságát, hogy folyamatosan gyűjtést szerveznek a községünkben élő rászorulóknak megsegítésére. Ennek eredményeképpen a helyi lakosságtól, sőt még debreceni magánszemélyektől is több alkalommal kaptak ruha és bútor adományt.

Az összegyűjtött adományokból a hátrányos helyzetű gyermekes családoknak és a váratlan krízishelyzetbe került családoknak egyaránt tudnak átmeneti segítséget nyújtani.

Karácsonyi csomagban kb. 20 – 25 család részesült, többek között a hátrányos szociális helyzetű sok gyermeket nevelő családok.

Ruha- és használt bútor osztása folyamatosan megvalósul. 2011. évben két alkalommal szerveztek ruhaosztást, alkalmanként átlagosan 30 családnak juttatva az adományból, de elmondható, hogy a felajánlásoknak köszönhetően folyamatosan tudnak biztosítani a rászoruló családoknak ruhaadományt. A bútoradomány közvetítésében tanyagondnoki szolgálat munkatársai segítségével kb. 10 család részesült bútoradományban.

A **szociális nyári gyermekétkeztetés keretein** belül 50 gyermek számára nyújtott az önkormányzat 45 napon keresztül felmelegíthető készletet, melynek szétosztását a szolgálat végezte. Az adományban a legnehezebb sorsú, leghátrányosabb helyzetben

elő, elsősorban a külterületen lakó, többgyermekes családokban nevelkedő általános iskolás gyermekek részesültek.

PROGRAMOK

A Bocskai-kerti Humán Szolgáltató Központ **2011. július 5-9 között nyári napközis tábor** szervezett a település 6-12 éves korosztálya számára, melyen a rászoruló családok gyermekei ingyenesen vehettek igénybe. A táborban részt vevő 30 gyermek változatos programokon vehettek részt, kézműves foglalkozások, vetélkedők, kirándulások (debreceni állatkert, illetve Ötholdas – pagony játszótér) színesítették az itt töltött időt.

A Vincellér u – i épületükben heti 1 alkalommal zenebölcsit tartanak, ahol alkalmanként 5 – 8 gyermek vesz részt édesanyjával együtt.

A **szabadidő hasznos eltöltéséhez az óvoda** ünnepi alkalmakhoz, hagyományokhoz kötődő programokat kínál: Ovitaminos egészségmegőrző nap, Farsang, Gyermeknap, játszóház, Húsvéti játszóház, Szüret, Télapó ünnepség, Karácsonyi Játszóház, kirándulás az állatkertbe, bábszínház havi rendszerességgel.

Az **iskola, mint alapszintű művészetoktatási intézmény** több művészeti tagozatot indított és egyre bővülő szabadidős tevékenységeket biztosító klubokat, táborokat (balatoni, néptánc, közlekedési) tanórán kívüli tevékenységeket szervez. A hátrányos helyzetű gyermekek számára a művészeti oktatásokon való részvétel költségtérítés - mentes.

Jövőre vonatkozó javaslatok, 2012. évi célkitűzések:

- Intenzív kapcsolat kiépítése a helyi tanulókkal ill. szüleikkel, intézményekbe kihelyezett fogadóóra, tanulók számára személyiségfejlesztő foglalkozások keretében illetve szabadidős programok során.
- Az önkormányzat és a Bocskai-kerti Humán Szolgáltató Központ pályázati úton kívánja a Vincellér utcai épületét felújítani és bővíteni, ahol az intézmény összes szolgáltatása (védőnői szolgálat kivételével) elhelyezhető.
- Szabadidős programok szervezése gondozott gyermekek részére, játszóház, nyári tábor.
- Pályázatfigyelés a hátrányos helyzetű tanulók, családok támogatása érdekében.
- A településen jelenlévő civil szervezetekkel történő együttműködés erősítése.
- A civil szervezeteken kívül önkéntesek bevonására is szükség lenne.

A településen fontos lenne a közlekedési morál javítása, az elmúlt év során az iskolánál illetve a gyalogátkelőhelynél a tanyagondnok vigyázta gyermekeink biztonságos iskolába jutását.

Reméljük, hogy az önkormányzat által beadott pályázat segítségével a jövőben sikerül kiépíteni a forgalomlassító szigetet, s ezzel nagymértékben csökkenne a településünkön áthaladó gépjárművek sebessége.

A körzeti megbízott állandó jelenléte szintén biztonságérzetet nyújtana nemcsak a gyermekek, de minden lakosunk számára, hiszen sajnos az utóbbi hónapok során megszorodott a településen a betörések száma.

A körzeti védőnő 2011-ban 257 fő 0-6 éves korosztályba tartozó gyermeket gondozott Bocskai kertben. Településünkön 33 újszülött látott napvilágot az elmúlt évben.

A körzeti munka mellett ellátta a település általános iskolájába és óvodájába járó gyermekkel kapcsolatos iskolavédőnői feladatokat (szűrővizsgálatok, kötelező védőoltások beadása, negyedévenként illetve szükség szerint sűrűbben tisztasági vizsgálatok) is.

2011-ban a településen a várandós kismamák száma **45 fő** volt, melyből környezetileg veszélyeztetett 6 fő volt. A védőnői szolgálat nem élt jelzéssel a gyermekjólét felé.

Tündértanya Családi Napközi:

A családi napközi az elmúlt évben jelzéssel nem élt a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

Szakmai ellenőrzés

A működési engedélyt kiadó szerv, Téglás Városi Önkormányzatának Jegyzője 2011. május 31 – én végezte a szakmai működés ellenőrzését a Szolgálatnál. A 3208-2/2011/PH. sz. ellenőrzési jegyzőkönyv szerint a szolgálatnál:

„A személyi feltételek a képesítési előírások szempontjából biztosítottak. A statisztikai adatokból megállapítható, hogy a lakónépességen belül viszonylag magas a gyermekek száma és az alapellátásban gondozott, egy családgondozóra jutó gyermekek száma meghaladja a 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet 1. sz. mellékletében meghatározott maximum létszámot (45 gyermek, 25 család).

A gondozotti létszám további emelkedése veszélyeztetheti a szolgáltatás jó színvonalának megőrzését, illetve nem biztosított a helyettesítés a családgondozó távolléte esetén.

Jelenleg az intézmény jó színvonalon végzi tevékenységét, az intézmény családgondozója tevékenysége során a szakmai szabályokat betartja.

A fenntartó törekszik a szolgáltatás nyújtásához a feltételek biztosítására, az intézkedést a tárgyi feltételek hiányosságainak a megszüntetésére – az új épületbe való átköltözéssel - megtette. Az új székhelyen tágas, modern helyiségekben végezhetik munkájukat a családgondozók, kulturált körülmények között várakozhatnak az

intézmény szolgáltatásait igénybe vevők, illetve az interjú szoba biztosítja a kliensekkel a bizalmas segítő kapcsolat kialakításának lehetőségét.”

Összegzés

Bocskai kertben elmondható, hogy az észlelő- és jelzőrendszer teljesen kiépült és megfelelően látja el munkáját. Jó a kapcsolat a jelzőrendszer tagjai és a családgondozó között.

Ebben az évben is megrendezésre került a gyermekvédelmi tanácskozás, ahol minden érintett részt vett.

Fontos az együttgondolkodás, az egymás közötti információcsere, mely segíti és megkönnyíti a közös munkát.

A jövőre vonatkozó néhány elképzelés az észlelő- és jelzőrendszer tagjainak javaslatai alapján, melyek megvalósításához anyagi erőforrást elsősorban pályázatok útján lehet szerezni:

Helyettes szülő: Évek óta felmerülő és továbbra is megoldatlan probléma. A családban élő gyermek átmeneti gondozását saját háztartásában biztosítja, amennyiben a szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémája, indokolt távolléte, vagy más akadályoztatása miatt gyermek nevelését a családban átmenetileg nem tudja megoldani.

A helyettes szülő bevonásával – bizonyos esetekben – megelőzhető a gyerek számára a hatósági intézkedés, a gyermekotthoni elhelyezés, a szülő számára pedig a mindezek megszüntetésével járó kiszolgáltatott helyzetek sorozata és kockázata.

Gátló tényező, hogy az állam nem ad ehhez kellő támogatást, a kötelező tanfolyam díját a leendő helyettes szülőnek kell állnia, ami a mai világban nem kis pénzkiadást jelent.

Közösségi színtér kialakítására, ahol az itt élők szórakozhatnak, sportolhatnak kisközösségek jöhetnének létre, melyek támogathatnák tagjaikat szükség esetén, illetve közös tevékenységekben vehetnének részt (pl.: akár különböző csoportfoglalkozások is –önismereti, konfliktuskezelési technikák elsajátítása, stb.)

Az Önkormányzat pályázatok segítségével próbálja megteremteni ennek anyagi jelentőségét.

Napjainkban egyre bővül a kistérségi társulásban ellátott feladatok száma, mely elsősorban a szociális területen jellemző. Jó megoldás lehetne a kistérségen belül is átmeneti otthonok (családok, gyermekek átmeneti otthona) létrehozása. Azonnali segítséget igénylő helyzetekben gyakorlati tapasztalatok alapján elmondható, hogy az otthonok nem tudnak helyet biztosítani a krízisbe kerülő anyának és gyermekének. A családok átmeneti otthonaiban is több hónaposak a várólisták.

Pozitívumként kell kiemelni, hogy településünkön 2010. szeptemberében került átadásra pályázati pénzből épített **új, modern játszóter**. A játszóteret zárt kerítés védi a rongálástól.

A körzeti megbízott 2012. április 1-jétől teljesít ismét szolgálatot Bocskaikertben, állandó jelenléte szintén biztonságérzetet nyújt nemcsak a gyermekek, de minden lakosunk számára.

A településen fontos lenne a közlekedési morál javítása, az elmúlt év során a gyalogátkelőhelynél polgárőr vigyázta gyermekeink biztonságos iskolába jutását.

Reméljük, hogy az önkormányzat által beadott pályázat segítségével a jövőben sikerül kiépíteni a forgalomlassító szigetet, s ezzel csökkenteni a településünkön áthaladó gépjárművek sebességét, az elkerülő út forgalomba helyezésével pedig az áthaladó forgalom jelentős mértékű mérséklődésére számítunk.

Bocskaikert, 2012. május 10.

A beszámolót összeállította:

Kolopi Andrea vezető tanácsos

Bálint Zoárdné családgyongozó

Tájékoztató a gyámhivatal 2011. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról

A Városi Gyámhivatal a gyermekvédelmi és gyámügyi ügyintézés Tégllás városán kívül, Bocskaikert településen is ellátja. Hatóságom minden hét keddi napján kihelyezett ügyfélfogadás tart 2011. augusztus 31 napjáig Bocskaikert Polgármesteri Hivatalában, 2011 szeptember 01. napjától a Bocskaikerti Humán Szolgáltató Központ helyiségében. Téglláson a gyámhivatalban hétfőn és csütörtökön 8.00- 12-ig és 13.00-15.00 ig, heti egy alkalommal, szerdai napokon 8.00-12.00-ig és 13.00-17.30. -ig van ügyfélfogadás. A gyámhivatal számítógéppel, telefonnal, internet hozzáféréssel rendelkezik.

A gyámhivatali tevékenységet 2011. évben egy főállású köztisztviselő látta el. A gyámhivatal vezető a szükséges felsőfokú iskolai végzettséggel, közigazgatási szakvizsgával rendelkezik.

A gyámhivatalban 2011. december 31-ig érkezett ügyiratok száma 2.477, ebből alapszámmal 244. A számadatokból kitűnik, hogy a gyámhivatal munkája során elsősorban nem egyszeri intézkedést, hanem huzamosabb ügyintézés kívánó ügyekkel foglalkozik. Az ügyek többsége éveken keresztül a hivatal előtt van, és folyamatos figyelemmel kísérést, intézkedést igényel.

A gyámhivatal tárgyi évben 317 érdemi határozatot hozott. Ezek a határozatok egyedi jellegűek, nem formanyomtatványon készülnek, gyakran 8-10 oldal terjedelműek.

Közbeeső intézkedésként 348 végzés született.

Ügyiratforgalom

	<i>2011. év</i>	<i>2010. év</i>	<i>2009. év</i>
<i>Alapszám</i>	244	251	203
<i>Alsószám</i>	2.233	2.096	1.300
<i>Összesen</i>	2.477	2.347	1.503

Döntések száma

	<i>2011. év</i>	<i>2010. év</i>	<i>2009. év</i>
• <i>Határozat</i>	317	408	299
<i>Végzés</i>	348	191	65

A munka jellegéből és az ügyiratforgalom nagyságából következően nagy pszichés és munkaterheléssel jár és szerteágazó jogi ismereteket igényel.

Az ügyek többségében a tényállás megállapítása, a döntések előkészítése több lépésből álló folyamat. Az eljárási szabályok több esetben kötelezően előírják tárgyalás tartását, illetve hivatalból indított felülvizsgálati eljárások lefolytatását.

Az esetek többsége (pl. gyámsági, gondnoksági ügyek) nem kerül irattárba a döntéshozatal után, mivel évekig, folyamatosan intézkedést igényelnek. Egy –egy ilyen, több kilóra duzzadó ügy áttekintése rengeteg időt és nagy szakmai felkészültséget igényel.

Nehezíti a munkát a jogszabályok sűrű módosítása, és a jogalkotási hibákból adódó ellentmondások, hiányosságok.

A peres eljárásokban félként résztvevő ügyekben az ügyintéző készíti el a keresetlevelet és képviseli a gyámhivatalt a bíróság előtt.

2011-ben gyámhivatali hatáskörbe tartozó hatósági intézkedések:

A gyermekek védelme a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekvédelem alapelvei:

- a gyermek mindenképp felett álló érdeke,
- a család önállóságának-, illetve a családban nevelkedés elve,

- a legkisebb kényszer (önkéntesség) elve,
- egyenlő bánásmód,
- a szükségletekhez igazodó ellátás,
- a nevelőszülői ellátás elsődlegessége
- a családi környezetbe való visszahelyezés előkészítése.

A gyermekek védelmét *pénzbeli, természetbeni* és személyes gondoskodást nyújtó *gyermekjóléti alapellátások*, illetve *gyermekvédelmi szakellátások*, valamint *hatósági intézkedések* biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások a gyámhivatal hatáskörében:

- a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- az otthonteremtési támogatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések a gyámhivatal hatáskörében:

- a családba fogadás,
- az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- az átmeneti nevelésbe vétel,
- a tartós nevelésbe vétel,
- a nevelési felügyelet elrendelése,
- az utógondozás elrendelése,
- az utógondozói ellátás elrendelése.

A városi gyámhivatal új feladata 2009. szeptember 01. napjától a két éven túl védelembe vett gyermekek helyzetének gyámhivatali vizsgálata, mely egyfajta kontroll szerepet tölt be, az egyébként jegyzői hatáskörbe tartozó védelembe vételi eljárásokban. Fő célja annak vizsgálata, hogy két év alatt miért nem rendeződött megnyugtatóan a család, a gyermek helyzete, illetve szükséges e a gyermek családból történő kiemelése, mert a védelembe vételtől további eredmény nem várható el. 2011-ben a gyámhivatal három család esetében öt gyermek ügyét vizsgálta. Mindegyik ügyben a gyámhivatal az eljárását megszüntette és a védelembe vétel fenntartására vonatkozó javaslatával az iratokat a jegyzőnek visszaküldte. Mindhárom esetben bocskai kertti család, illetve gyermekek voltak érintettek. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy nem szükséges a gyermek családból történő kiemelése, de a családon belüli problémák felszámolása érdekében a védelembe vétel fenntartása indokolt. Az új jogintézmény szükségessége kérdéses, hiszen a tapasztalatok az mutatják, hogy a jegyzői gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat közösen, gyámhivatali kontroll nélkül is meg tudja ítélni, hogy szükséges e a gyermek családjából történő kiemelése.

A *családbafogadás és nevelésbe vételi* eljárások alapján született határozatokat a gyámhivatal évente, három éves kor alatti gyermek esetében félévente felülvizsgálja.

A gyámhivatal az elmúlt évben három gyermek családbafogadásáról döntött, kettőt a nagyszülő, egyet a nagykorú testvér fogadta családjába. Ezen kívül öt - már korábban családbafogadot -, gyermek családbafogadásának felülvizsgálatát végezte el. Két gyermek esetében a családbafogadást fenntartotta, hármát ideiglenes hatállyal a nagyszülőnél helyezte el és gyermekelhelyezés megváltoztatása iránt pert indított a bíróságon. Egy gyermek esetében az eljárás folyamatban van, két gyermeket pedig a bíróság jogerős ítélettel a nagyszülőnél lehelyezett. Bocskai kert vonatkozásában egy gyermek nagyszülő általi családbafogadásáról, egy gyermek esetében pedig a nagyszülőnél történő ideiglenes hatályú elhelyezésről és a gyermekelhelyezés megváltoztatása iránti per megindításáról döntött a gyámhivatal.

A családbafogadás egy ideiglenes állapot, ha a szülők néhány éven belül nem változtatnak körülményeiken, nem tesznek semmilyen erőfeszítést arra, hogy a családbafogadás oka megszűnjön, illetve a szülő tartós betegsége miatt a családbafogadás nem szüntethető meg, a gyámhivatal gyermekelhelyezés megváltoztatása iránt pert indít a bíróságon. Utóbbi két esetben a per megindításának indoka az volt, hogy a szülők semmilyen erőfeszítést nem tettek azért, hogy a családbafogadás megszűnjön, ezt az állapotot –hogy a nagyszülő neveli gyermeküket, teljesen természetesnek vették – elfogadták, így a gyámhivatal a gyermek helyzetének végleges rendezése érdekében nem látott más lehetőséget, csak a bírósági eljárás megindítását.

2011. december 31. napján nyilvántartott *átmeneti neveltek* száma 37 fő, mely az év folyamán volt 41 fő is. Az átmeneti neveltek közül egy gyermek nagykorú lett, három kiskorú a nevelésbe vétel megszüntetésével hazakerült családjához. Az átmeneti nevelésbe lévő gyermekek szülei gondozási díj fizetésére kötelezhetők. Tavaly tíz átmeneti nevelt kiskorú szülei lettek gondozási díj fizetésére kötelezve. Ebből két gyermek él Bocskai kertben nevelőszülőnél, és hét bocskai kertben van elhelyezve más településen nevelőszülőnél vagy lakásotthonba.

A gyámhivatal *örökbefogadhatóvá nyilvánítja* azon átmeneti nevelt kiskorúakat akikkel a szülők önhibájukból legalább fél éven át nem tartanak kapcsolatot, szülők az életvitelükön és körülményeiken az átmeneti nevelésbe vétel megszüntetése érdekében nem változtatnak, illetve, ha a szülő új lakó- vagy tartózkodási hely megjelölése nélkül ismeretlen helyre távozik. Az örökbefogadhatóvá nyilvánított gyermek örökbefogadása, valamint a házastárs általi örökbefogadás ügyében is hatóságom jár el.

A gyámhivatal *örökbefogadásra alkalmasnak nyilvánítja* azokat a házaspárokat, egyedülálló személyeket, akik gyermeket szeretnének örökbefogadni.

A gyámhivatal az örökbefogadhatóvá nyilvánított gyermekekről, és az örökbefogadásra alkalmas felnőttekről nyilvántartást vezet. 2011-ben 10 örökbefogadhatóvá nyilvánított gyermek adatait kezelte a gyámhivatal, és egy kiskorú külföldi örökbefogadását engedélyezte. Az elmúlt évben örökbefogadásra való alkalmasság megállapítása tekintetében nem indul eljárás a gyámhivatalban.

2011-ben a gyámhivatal két fiatal felnőtt utógondozásáról és tizenkét fiatal felnőtt utógondozói ellátásáról, utógondozói ellátásának meghosszabbításáról vagy megszüntetéséről rendelkezett. Az utógondozást mindannyian az otthonteremtési támogatás igényléséhez kérték. A fiatal felnőtt kérelmére a gyámhivatal nagykorúvá válásakor, vagy később is dönthet az utógondozói ellátás elrendeléséről. Ez az ellátás abban különbözik az utógondozástól, hogy az utógondozói ellátott továbbra is szakellátásban él nevelőszülőnél, vagy lakóotthonban, ellenben az utógondozottal, aki saját családjával él. Az utógondozói ellátás a fiatal felnőtt 21 éves koráig rendelhető el, ha önellátását, lakhatását biztosítani nem tudja, vagyona nincs, nem tanul, de dolgozik, vagy a munkaügyi központtal rendszeresen együttműködik. A fiatal 24 éves koráig rendelhető el az ellátás, ha a fiatal nappali tagozaton tanulmányokat folytat. Utógondozásról akkor rendelkezünk a fiatal felnőtt kérésére, ha az állam által biztosított otthonteremtési támogatást szeretné igénybe venni. Utógondozás és utógondozói ellátás tekintetében az elmúlt évben nem volt érintett Bocskaikeleti fiatal felnőtt.

2011-ben két fiatal felnőtt részére állapítottunk meg otthonteremtési támogatást, melynek összege összesen 2.091.776 Ft volt. Mindkét fiatal államilag támogatott lakásprogramba való részvételre használta fel az otthonteremtési támogatás teljes összegét. Bocskaikeleti állandó lakcímmel rendelkező fiatal felnőtt nem nyújtott be ez ügyben kérelmet a gyámhivatalhoz.

Az elmúlt évben összesen 46 gyermek tekintetében *előlegeztünk meg gyermektartásdíjat* 4.411.000 Ft összegben. Ebből 11 gyermek rendelkezik bocskaikeleti lakcímmel, és esetükben 1.155.000 Ft összegben került állam által megelőlegezésre a gyermektartásdíj.

A pénzbeli ellátások finanszírozása a központi költségvetésből történik

Családi jogállás rendezése ügyében a gyámhivatal 20 kiskorú gyermek esetében vett föl teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot. Ezenkívül a gyámhivatal egy gyermek esetében az apaság vélelmének megdöntése iránti per indításához járult hozzá, és a gyermek képviseltére eseti gondnokot rendelt ki. Bocskaikeleti vonatkozásában a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot a jegyző veszi fel, a gyámhivatal csak a rendezetlen családi jogállású kiskorúak ügyében jár el. Az elmúlt évben a gyámhivatalnál két Bocskaikeleti gyermek vonatkozásában indult ilyen eljárás.

A gyámhivatal *kapcsolattartást* szabályozza nevelésbe vétel esetén a gyermek és a szülő, vagy egyéb hozzátartozó, illetve élettársak, különélő házastársak és elvált

szülők vonatkozásában. Feladata továbbá hatóságomnak a kapcsolattartás szabályozása ügyében született bírósági, vagy gyámhivatali döntés, illetve egyesség végrehajtásában való közreműködés. 2011-ben 35 esetben fordultak a szülők, illetve hozzátartozók a gyámhivatalhoz kapcsolattartás ügyében. A gyámhivatal minden esetben határozattal döntött a kapcsolattartás szabályozásáról. Ezek közül az esetek nagy részében bocskaikerti átmeneti nevelt gyermek időszakos kapcsolattartásának szabályozására került sor.

A gyámhivatal *gyámot* rendel annak a gyermeknek, aki nem áll szülői felügyelet alatt. Tavaly 49 gyermek állt gyámság alatt. A gyámhivatal a számadásra kötelezett gyámok eseti, éves és végszámadásával, valamint a gyámcsereikkel kapcsolatos döntéseit határozati formában hozza meg, melyről minden érintett, így a szülőket is értesíti.

A gyámhivatal nyilvántartás vezet a *vagyonos kiskorúakról*. A vagyon lehet ingó illetve ingatlan. 2011. december 31. napján 37 kiskorú összesen 9.254.00 Ft készpénzvagyonnal, 3 kiskorú gépjármű tulajdonjoggal, 79 kiskorú pedig ingatlan tulajdonnal rendelkezett.

A gyámhivatal az elmúlt év folyamán 2 esetben kiskorú ingatlan tulajdonának idegenítését, megosztását, hitellel történő megterhelését hagyta jóvá.

Egyéb esetek A gyámhivatal bíróság, vagy más szerv megkeresésére környezettanulmányt készít, jegyzőkönyvi nyilatkozatot vesz föl, tájékoztatást ad.

A gyámhivatal az ismeretlen, vagy ismeretlen helyen tartózkodó ügyfelek részére saját eljárásában, illetőleg más szerv megkeresésére ügygondnokot, eseti gondnokot rendelt, valamint ellátta a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló törvény szerinti, családvédelmi koordinációért felelős szervként rá háruló feladatokat

Tájékoztatóm azokat az ügyeket érinti, melyekben érdemi döntéssel, határozattal zárultak. Az ügyiratforgalomban nem jelenik meg, de az ügyfelek napi szinten keresik meg a Gyámhivatalt tájékoztatás, tanácsadás céljából.

Téglás, 2012. május 9.

Nagy - Perényi Tímea
Gyámhivatal

vezető